

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) ศึกษาผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอบ้านธิ 2) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอบ้านธิ และ 3) ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอบ้านธิ โดยทำการสอบถามสมาชิกและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในอำเภอบ้านธิ ซึ่งประกอบด้วย 2 ตำบลคือ ตำบลบ้านธิและตำบลห้วยยาบ จำนวน 280 ราย และพิจารณาเฉพาะกองทุนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากคณะกรรมการติดตามผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 23 กองทุน ผลการศึกษาพบว่า กองทุนหมู่บ้านตำบลบ้านธิมีจำนวนทั้งสิ้น 14 กองทุน สมาชิก 1,301 ราย คณะกรรมการกองทุนจำนวน 184 ราย สินทรัพย์ของกองทุนมีจำนวน 14.51 ล้านบาท กำไรสุทธิ 0.68 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยที่คิดกับสมาชิกคือร้อยละ 6 ต่อปี โดยกองทุนบ้านบัวกมมีสินทรัพย์และกำไรสุทธิมากที่สุด ส่วนกองทุนหมู่บ้านตำบลห้วยยาบมีจำนวน 9 กองทุน สมาชิก 1,081 ราย คณะกรรมการกองทุน จำนวน 12 ราย สินทรัพย์ของกองทุนมีจำนวน 8.78 ล้านบาท กำไรสุทธิ 0.44 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยที่คิดกับสมาชิกคือร้อยละ 6 – 8 ต่อปี โดยกองทุนบ้านแสนตอมีผลกำไรสุทธิสูงสุด

เมื่อพิจารณาข้อมูลทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของกลุ่มตัวอย่างแล้วพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 49 ปี จบการศึกษาไม่เกินชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีอาชีพเป็นเกษตรกร มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาทต่อเดือน และส่วนใหญ่เป็นกรรมการหมู่บ้าน และเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือองค์กรต่าง ๆ ในหมู่บ้านร่วมด้วย

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของกองทุนนั้น ได้แยกออกเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการหมู่บ้านและปัญหาของสมาชิกกองทุน จากการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมแล้วกองทุนหมู่บ้านในอำเภอบ้านธิมีปัญหาในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาระดับตำบลแล้วพบว่า ตำบลบ้านธิมีปัญหาในระดับน้อย ส่วนกองทุนหมู่บ้านในตำบลห้วยยาบมีปัญหาในระดับปานกลาง

เมื่อจัดกลุ่มของปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วพบว่า กองทุนหมู่บ้านอำเภอบ้านธิ มีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการในระดับปานกลาง ได้แก่ ความรู้ความสามารถในการบริหาร การแสดงความคิดเห็น สวัสดิการ สถานที่ทำงาน ความรู้ความสามารถทางการเงิน การบัญชี การตรวจสอบการใช้เงินของสมาชิก การทำทะเบียนสมาชิก และการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับกองทุนอื่น ในส่วนของปัญหาที่มีความรุนแรงในระดับน้อย ได้แก่ ปัญหาการประสานงาน การมีส่วนร่วม การจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่หมู่บ้าน การติดตามการส่งคืนเงิน ความโปร่งใส การพิจารณาอนุมัติเงินกู้ที่ล่าช้า และไม่เป็นธรรม การจัดสรรเงินที่ทั่วถึง การรายงานผลการดำเนินงาน และการประสานงานกับหน่วยงานราชการ

นอกจากนี้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกกองทุนที่มีความรุนแรงมาก ได้แก่ ปัญหาจำนวนเงินกู้ไม่เพียงพอ ปัญหาที่มีความรุนแรงปานกลาง ได้แก่ ปัญหาด้านจำนวนสมาชิก ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วม การได้รับข้อมูลข่าวสาร การได้รับคำแนะนำในการจัดทำโครงการ และการวางแผนการใช้เงินกู้

This study has three objectives: to examine the performance, to explore people's opinions, and to identify problems and constraints associated with the implementation of Village Fund schemes in Ban Thi District of Lamphun Porvince. The interpretation was based on the interview with 280 members and committee-members of Village Funds in two sub-districts of Ban Thi District: Ban Thi and Huai Yab. Only the schemes failing to pass the evaluation criteria of the Village Fund Monitoring Committee at the national level were subject to this study, and 23 Village Funds in this District were identified. In Tambon Ban Thi there were 14 Village Fund schemes under consideration. As a whole there were 1,301 members, 184 committee members, 14.51 million baht total assets, 0.68 million baht net profit. The lending interest rate was 6% per year. Ban Bua Bok Village Fund performed the best in terms of asset value and net profit. In Tambon Huai Yab, 9 Village Fund schemes were subject to investigation. As a whole, there were 1,081 members, 12 committee members, 8.78 million baht total assets, and 0.44 million baht net profit, The lending interest rates varied between 6 and 8% per year. Ban Saen To Village Fund performed the best in terms of net profit.

Based on the socio-economic information about the samples under study, the members of Village Fund schemes can be characterized as male, age between 40 – 49, with education not beyond sixth grade, in agricultural occupation, having monthly income under 5,000 baht, also belonging to other village organizations or groups as member or committee member.

Ban Thi District as an overall was seen to have moderate problem. While Village Fund schemes in Tambon Ban Thi were considered having problems at small extent, those in Tambon Huai Yab were regarded to have problems at moderate degree.

By categorizing the problems, Village Fund schemes in Ban Thi District were found to have problems concerning the committee in moderate degree in the aspects of administrative capability, the expression of ideas, welfare, work-place, financial and accounting knowledge and skill, monitoring of credit fund usage on the part of borrowers, membership registration, and meeting with other Village Fund groups to exchange opinion. Problems at small extent were identified to be coordination, cooperation, allocation of benefits to village, loan collection and recovery, transparency, slow loan approval process and unfair judgement, equal access to credit, progress report, and coordination with government agencies.

With regard to Village Fund members, the most serious problems was inadequate loan size. The moderately serious problems were the extent of memberships, the knowledge and understanding about the regulations and operation on the part of committee, participation, access to news and information, advice for project preparation and planning the use of loan.